

[Thorkil Kristensen.]

stigende import, måske på grund af højere importpriser, måske også på grund af friere importvilkår efter den 1. marts, kan det godt være, at likviditeten vil gå så meget tilbage, at det kan blive betænkeligt. Naturligvis har bankerne stadig meget store likviditetsreserver, men der kan meget vel tænkes den mulighed, at man i næste finansår er i den situation, at det ikke vil være rigtigt på den måde at indsnævre likviditeten over statsfinanserne, som det i øjeblikket ser ud til at man vil komme til. Det ville så naturligvis være behageligt, hvis man kunne gennemføre skattelettelser i denne situation, men hvis efterspørgselspresset stadig er meget stort, så arbejdsmarkedet ikke kan tåle mere uden at miste sin stabilitet og vi ikke kan tåle mere uden ved overgangen til den europæiske markedsordning at udsætte vor internationale balance for fare, da opstår spørgsmålet: hvad skal vi så gøre? Der vil jeg gerne nævne en tanke, som jeg synes man bør overveje.

Der ligger på tingets bord et lovforslag om at ændre regnskabsføringen i forholdet mellem staten og nationalbanken. Ifølge dette lovforslag skal der udstedes en stor statsforskrivning svarende til reguleringskontoens 2 900 mill. kr. Jeg vil rejse den tanke, at hvis der kommer et forholdsvist betydeligt indbetalingsoverskud til statskassen i næste finansår, bør man overveje at anvende en del deraf, måske flere hundrede millioner kroner, til indbetaling som ekstraordinært afdrag på denne statsforskrivning til nationalbanken. Derved ville folketinget og regeringen ligesom tilkendegive, at det ikke er hensigten at bruge det store statsoverskud til letsindigheder, til at gennemføre store udgifter, som man ellers ikke ville have gennemført. Man ville så at sige fortælle befolkningen: vi båndlægger disse penge, lægger dem til side til andre tider, hvor det bedre kan gå an at anvende dem. Men man ville tillige give noget andet, for det er klart, at når man på denne måde ekstraordinært afbetalte på statens gæld til nationalbanken, ville der derigennem være sagt til nationalbanken, at nu kan det forsvares, at den til gengæld støtter erhvervslivets investeringer ved f. eks. at købe obligationer op og derved støtte obliga-

tionskurserne. Det er bemærkelsesværdigt, at trods den store valutafremgang er renteniveauet i Danmark stadig temmelig højt og snarere lidt højere, end det var for et år siden. Hvis man gjorde dette, kunne banken altså støtte obligationsmarkedet og støtte de private banker i det tilfælde, at nogle af dem kommer i likviditetsvanskeligheder, og derved ville den lægge et grundlag for en fortsættelse af den udvidelse af investeringen, som vi trænger så meget til. Der ville samtidig ske dette, som af andre grunde er ønskeligt, og som jeg før har talt om her i tinget, at nationalbanken derved igen i højere grad ville blive bankernes og erhvervslivets bank og i mindre grad statens bank. Man sagde i gamle dage, at nationalbanken var bankernes bank, men den har i de senere år mere været statens bank. Når man afbetaler på statens gæld til nationalbanken og den så samtidig udvider sin kreditgivning til erhvervslivet, ville den i højere grad optage sin gamle, mere liberale funktion som bankernes bank.

Skulle vi senere komme til et tidspunkt, da man mener det kan gå an at stimulere efterspørgslen mere eller mindre, fordi der måske ikke er det samme pres som for tiden og valutastillingen stadig er god, vil jeg nævne den tanke, at noget af det, man først bør have for øje, formentlig er en tilbagebetaling helt eller delvis af stabiliseringslånet af 1957. Det ville i langt højere grad komme investeringen og opsparingen hos private til gode end de skattelettelser, som har været antydnet både fra regering og opposition i øjeblikket, og som jo i begge tilfælde er defineret sådan, at de hovedsagelig kommer de indtægtsklasser til gode, der — det ved man jo — vil lade hovedparten af dem gå ud i forbruget.

Afgørende er det jo, at man i enhver situation tager hensyn til de økonomiske forhold i landet, og derfor er det selvfølgelig rigtigt — hvad man nu synes at være i stigende grad enig om — at finanspolitikken i det kommende finansår bedre kan bestemmes til foråret, end den kan i dag. Men der er grund til at sige, at så længe efterspørgselspresset er så stort eller blot nogenlunde så stort, som det er i dag, må der være en meget nøje sammenhæng mellem de krav, man stiller om skattelettelser, og de tilbud om besparelser, man samtidig frem-